

Výsledky průzkumu veřejného mínění

V podzimních měsících roku 2009 proběhl ve čtyřech zkoumaných lokalitách v Olomouci a okolí (vilková zástavba, vesnická zástavba, zástavba v centru města, sídlištní zástavba) průzkum veřejného mínění, zaměřený na povědomí a realizaci třídění komunálního odpadu u obyvatel těchto oblastí. Osloven byl vždy pouze jeden zástupce z domácnosti. Dotazníky byly zpracovány po konzultacích s pracovníky EKOKOM a.s. a firmy MARKENT s.r.o., jejich konečná podoba byla uvedena v průběžné zprávě projektu v červnu 2009 (3. kontrolní den).

Data o počtech obyvatel, resp. domácností, byla bezplatně získána ze dvou zdrojů – jednak z evidence počtu obyvatel **Magistrátu města Olomouce** (dále MMOL) a dále na základě počtu domácností, vedeného **Českým statistickým úřadem** (ČSÚ). Nejprve byl počet domácností odhadován podle údajů získaných od MMOL výpočtem na základě údajů získaných ze sčítání obyvatel z roku 2001, kdy byl stanoven průměrný počet obyvatel na jednu domácnost 2,51. V praxi se však ukázalo, že takto získané výsledky podávají podhodnocené informace o skutečném počtu domácností. Přesnější data byla tedy později získána z ČSÚ (v době zpracování http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/prohlizec_budov_budinfo, dnes nahrazen <http://registry.czso.cz/irso/budhle.jsp>.) a ukázalo se, že se tyto údaje mnohem více blížily skutečnému počtu domácností. Počet domácností byl podle tohoto zdroje přibližně o 25 % vyšší, než odhad odvozený výpočtem od počtu obyvatel v jednotlivých zkoumaných lokalitách. Jaká je ale reálná situace se nepodařilo zjistit ani tazatelům při provádění průzkumu, jelikož z mnoha domácností se jim nedostalo žádné reakce a tudíž nebylo možné stanovit, zda se jedná o domácnost obydlenou či nikoli. Na druhé straně, tazatelé při procházení zejména historického centra města nacházeli velké množství nájemních bytů, ve kterých žijící občané nejsou vedeni jako na trvalém bydlišti. V centru města tedy žije (a komunální odpad produkuje) mnohem větší množství lidí, než kolik vyplývá z obou použitých zdrojů o počtech obyvatel. Toto zjištění je důležité především proto, že ukazuje, jak nepřesné jsou kalkulace produkce komunálních odpadů na jednoho obyvatele. Je totiž známo poměrně přesně, kolik odpadů se ve městě vyprodukuje, ale neznáme zcela přesně, od kolika subjektů (osob) je odpad skutečně produkován. Údaje z MMOL i ČSÚ jsou uvedeny v **Tab. 1**.

Tab. 1: Počty obyvatel a domácností zkoumaných oblastí

počet obyvatel (sčítání obyvatel 2001)	počet (obydlených) domácností - přepočten	počet (obydlených) domácností – údaje ČSÚ	lokalita
221	88.0	70	vilková zástavba
159	63.3	65	vesnická zástavba
669	266.5	400	zástavba v centru města
1340	533.9	654	sídlištní zástavba
celkem	2389	1189	

Celkem se ze všech částí města podařilo získat odpovědi z **619 domácností**, což se rovná přibližně **52 %** existujících domácností (dle údajů ČSÚ).

Z lokality **vilková zástavba** bylo získáno 47 vyplněných dotazníků, což činí **67 %** z celkového počtu domácností.

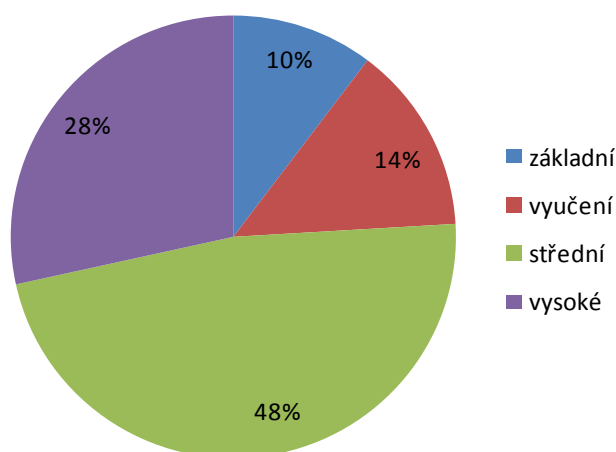
Ve **vesnické zástavbě** byla návratnost dotazníků přibližně **74 %**.

Sídlištní zástavba tvořila podstatnou část základny respondentů a to především z důvodů vysoké produkce odpadů v tomto typu zástavby a také snadné dostupnosti domácností pro tazatele a ochoty oslovených občanů. Úspěšně bylo osloveno 396 domácností ze 654 (**61 %**).

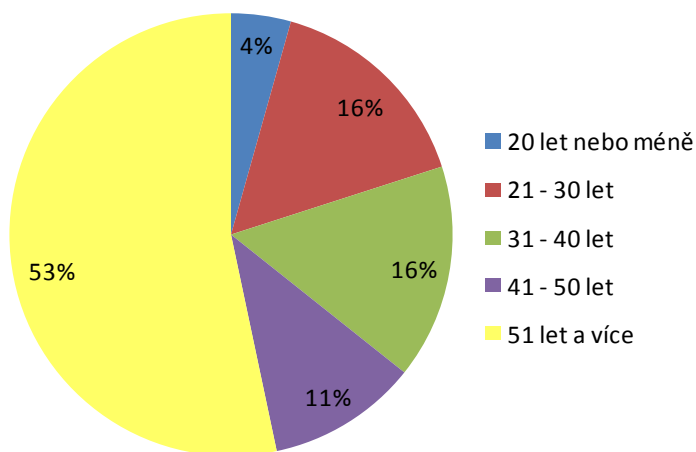
V **centru města** byli tazatelé úspěšní ve 115 případech ze 400, což činí pouhých **29 %**. Zde byla úspěšnost nejnižší především z důvodu komplikovanosti přístupu do budov a také díky výše uvedeným velkým nepřesnostem v evidenci bytů. Roli sehrála i tazateli hodnocená největší neochota místních obyvatel podílet se na dotazníkovém šetření.

Ze 619 získaných vyplněných dotazníků se k třídění odpadu hlásí 552 domácností, což činí **89 %**. Mezi úspěšně oslovenými respondenty bylo 64 % žen (398) a 36 % mužů (221). Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených občanů znázorňují obrázky **1a** a **2b** níže.

Obr. 1a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi respondenty

Obr. 1b: Poměrné zastoupení věkových skupin mezi respondenty

Průměrným úspěšně osloveným občanem v rámci průzkumu veřejného mínění byla **žena ve věku 51 let a více se středoškolským vzděláním**. (Stejného výsledku bylo dosaženo také u kategorií třídících a netřídících občanů.)

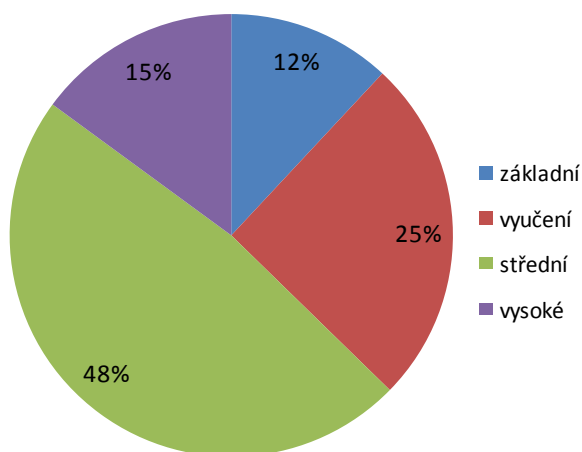
Následující text se věnuje zvláště kategoriím netřídících občanů a občanů třídících komunální odpad ve svých domácnostech, a také výsledkům získaným v jednotlivých zkoumaných oblastech.

Pozn.: Součty uvedených odpovědí mohou mnohdy tvořit více než 100 %, jelikož se jednalo o otázky, na které bylo možné zvolit více odpovědí.

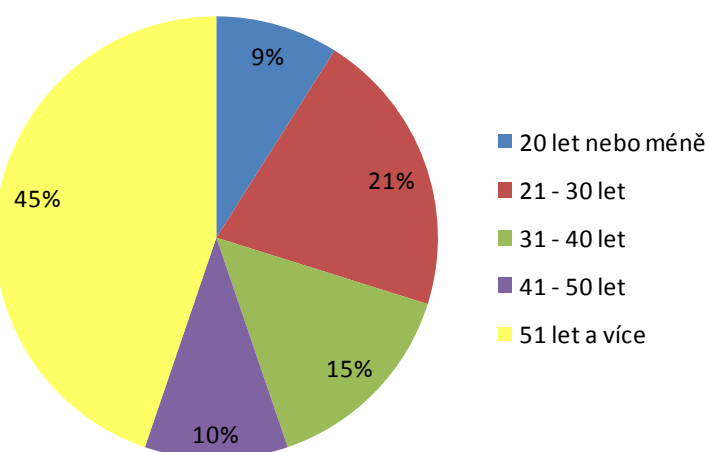
Netřídící respondenti

Z celkového počtu úspěšně oslovených občanů se k netřídění komunálního odpadu přihlásilo pouze **11 %** (67). Mezi nimi bylo 40 žen (60 %) a 27 mužů (40 %). Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených občanů, hlásících se k netřídění komunálního odpadu, znázorňují obrázky **2a** a **2b** níže.

Obr. 2a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi netřídícími občany

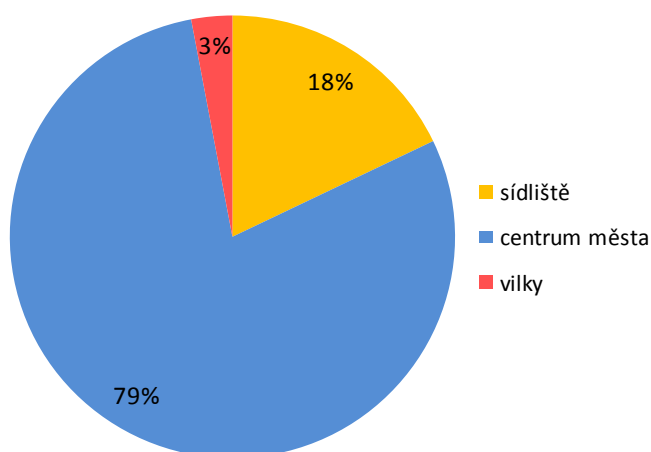

Obr. 2b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi netřídícími občany

Mezi občany, kteří při dotazování zodpověděli otázku o třídění odpadu negativně, byli nejvíce zastoupeni obyvatelé centra města (53 osob z 67), naopak ve vesnické zástavbě, dle výsledků dotazníkového šetření, třídí všichni oslovení občané – viz obr. 3. Vysoké procento zastoupení netřídících občanů mezi obyvateli centra města je však s největší pravděpodobností vyvoláno téměř úplnou absencí nádob na třídění odpad v této lokalitě. (Tato vysoká hodnota vyšla ve prospěch centra města přesto, že v centru města bylo osloveno zdaleka nejméně občanů.)

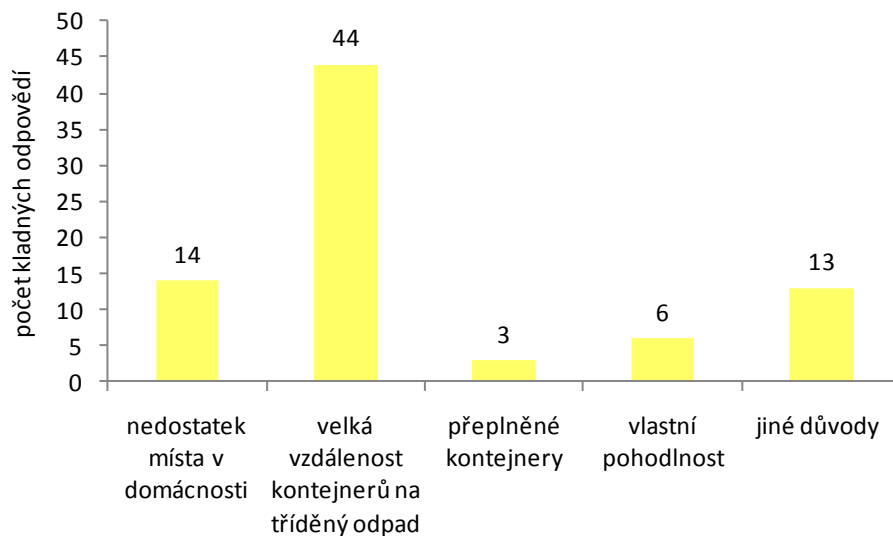
Obr. 3: Poměrné zastoupení netřídících občanů ve zkoumaných oblastech

Na otázku týkající se důvodu netřídění oslovených občanů (přehled odpovědí je na **obr. 4**) odpovědělo nejvíce z nich, že hlavním a převažujícím důvodem, proč netřídí, je **velká vzdálenost kontejnerů od místa jejich bydliště** (66 %, 44 odpovědí), druhým nejčastějším důvodem byl nedostatek místa v domácnosti na skladování vytříděných komodit (21 %, 14

odpovědí). Třetí nejčastěji udávanou kategorií byly „jiné důvody“, mezi kterými dominovala absence kontejnerů na tříděný odpad (10 odpovědí ze 13).

Obr. 4: Přehled poměrného zastoupení důvodů, proč občané netřídí komunální odpad

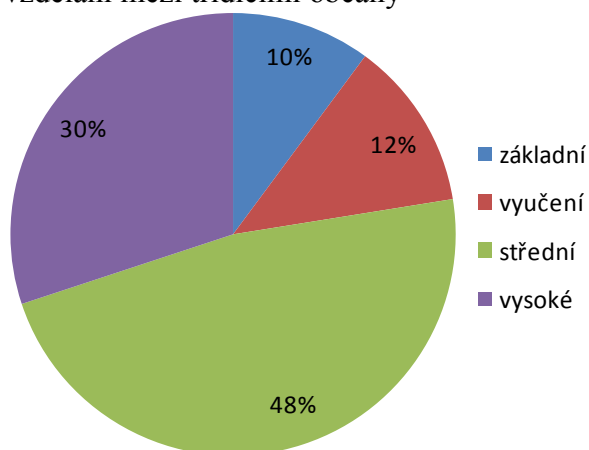

Znalosti o osudu tříděného odpadu (otázka „Víte, co se děje s vytríděným odpadem?“) byly mezi netřídícími občany téměř shodně rozděleny mezi odpovědi ano (33 ze 67; **49 %**) a ne (34 ze 67), přičemž **45 % z nich skutečně tuto znalost potvrdilo** (tzn. odpad se vozí na dotřídňovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování).

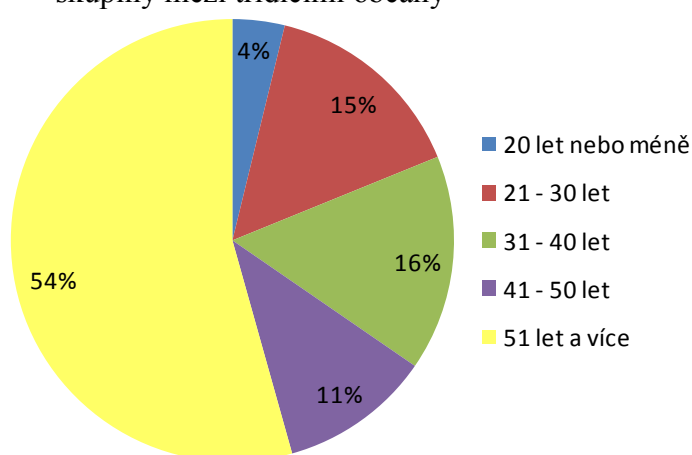
Třídící respondenti

Jak již bylo uvedeno výše, z celkového počtu úspěšně oslovených občanů se k třídění komunálního odpadu hlásí **89 %** (552). Mezi nimi bylo 358 žen (cca 65 %) a 194 mužů (35 %). Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených občanů, hlásících se k třídění komunálního odpadu, znázorňují obrázky **5a** a **5b** níže.

Obr. 5a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi třídícími občany

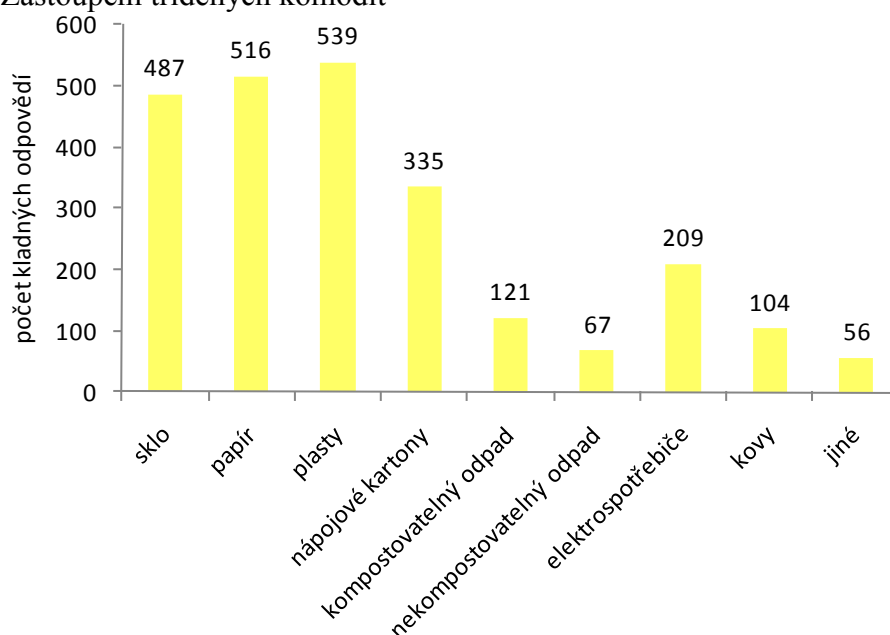

Obr. 5b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi třídícími občany

Mezi nejčastěji udávané tříděné komodity patří, dle očekávání na základě nabídky možnosti třídění komodit v olomoucké aglomeraci prostřednictvím volně dostupných kontejnerů, **plasty, papír a sklo** (98 – 88 % odpovědí). K třídění nápojových kartonů se hlásí 61 % občanů třídících odpad, k třídění elektroodpadu 38 %. Dále byly v odpovědích zastoupeny komodity jako kompostovatelný odpad (22 %), kovy (19 %) a nekompostovatelný odpad (12 %). Ve volně doplnitelné variantě „jiné“ byly ze strany občanů významněji zastoupeny pouze baterie (49 z 56 odpovědí, tzn. baterie třídí téměř 9 % domácností). Tyto údaje jsou přehledně shrnuty na **obr. 6**.

Obr. 6: Zastoupení tříděných komodit

Jako **motivaci k třídění** uvedlo nejvíce úspěšně oslovených, třídících občanů, že touto činností chtějí **přispět k ochraně životního prostředí** (424 odpovědí), druhou nejčastěji uváděnou odpovědí byla nižší frekvence vynášení směsného komunálního odpadu (70 odpovědí). V kategorii „jiné důvody ke třídění“ dominovaly důvody jako vlastní uvědomělost o tom, že třídít odpad je správné (38 odpovědí), dále pak výchova k třídění odpadu v rodině (36 odpovědí) a využívání poskytnutých kontejnerů na třídění odpadu (26 odpovědí).

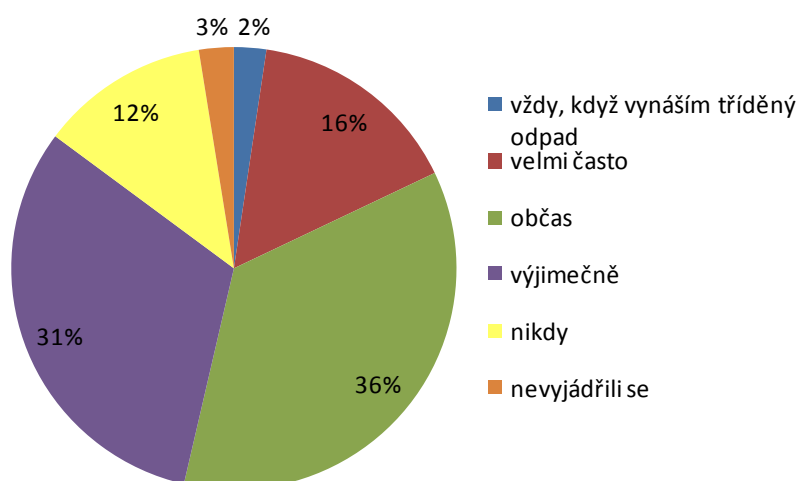
Spokojenost se současným systémem třídění odpadu vyjádřilo **80 % třídících občanů**. Mezi nejčastější důvody nespokojenosti občanů s tímto systémem patří málo druhů tříděných odpadů (64 odpovědí ze 111). Občané by uvítali možnost třídít další druhy odpadu jako např. textil, bioodpad, elektroodpad a stavební odpad poblíž svého bydliště, nikoli pouze prostřednictvím sběrných dvorů. Dále respondenti jako důvod své nespokojenosti se systémem třídění odpadů v Olomouci a okolí uvedli nízké počty kontejnerů a popelnic na tříděný odpad (30 odpovědí), řídká síť stanovišť s nádobami na tříděný odpad (20 odpovědí) a nízká frekvence svozu tříděného odpadu (10 odpovědí).

Téměř **70 % třídících občanů** v dotazníku uvedlo, že **vědí, co se dále děje s komoditami po jejich uložení do nádob na tříděný odpad**, přičemž **80 % z nich skutečně tuto znalost potvrdilo** (tzn. odpad se vozí na dotřídňovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování). Poměrně vysoké procento občanů (12 %) se domnívá, že se vytříděné komodity odváží na skládky směsného komunálního odpadu, a 8 % uvedlo, že se tento odpad odváží do spaloven komunálního odpadu.

Více než **92 % úspěšně oslovených třídících občanů je spokojeno se vzdáleností nádob od jejich bydliště**.

Na otázku týkající se četnosti přeplněnosti nádob na tříděný odpad převažovaly odpovědi „občas“ (36 %) a výjimečně (31 %). Četnost jednotlivých typů odpovědí je znázorněna na **obr. 7**.

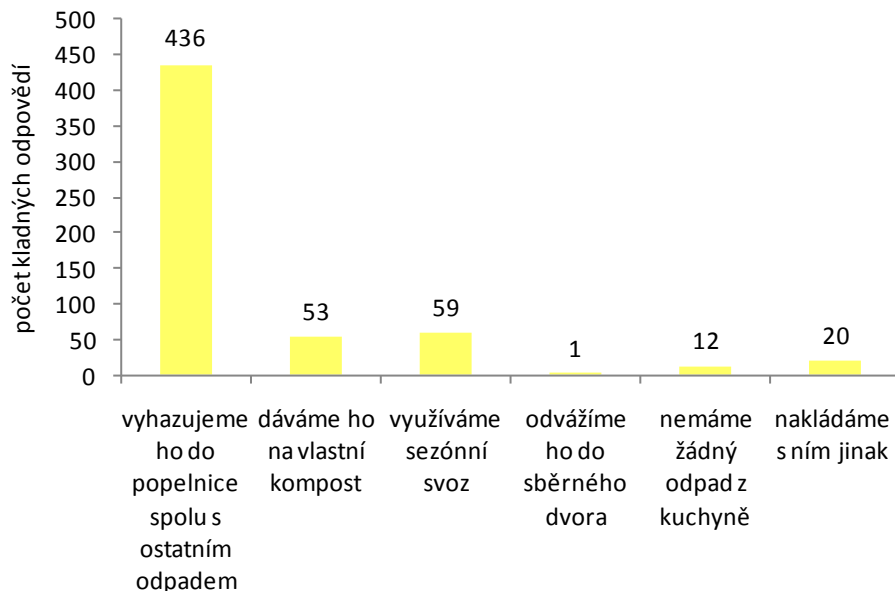
Obr. 7: Četnost přeplněnosti nádob na tříděný odpad dle názoru dotázaných, třídících občanů

Využívané způsoby nakládání se zeleným kuchyňským odpadem vyjadřuje **obr. 8**. Respondenti uvedli, že **nejčastěji vyhazují zelený kuchyňský odpad spolu se směsným komunálním odpadem** (79 % případů). Dominance tohoto způsobu nakládání se zeleným kuchyňským odpadem je do jisté míry zapříčiněn vyšším podílem dotázaných občanů

ze sídlištní zástavby, kteří nemají žádnou jinou možnost, jak s touto komoditou nakládat. Obecně to však platí pro většinu obyvatel olomoucké aglomerace s výjimkou vesnické a vilkové zástavby, kde byl pokusně zaveden sezónní svoz biologicky rozložitelného odpadu, do některých domácností byly dodány kompostéry, případně mají občané možnost v letní sezóně využít velkoobjemových kontejnerů.

Obr. 8: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným kuchyňským odpadem v domácnostech třídících občanů

Obyvatelé vilkové a vesnické zástavby (92 úspěšně oslovených respondentů), v jejichž domácnostech se předpokládá možnost produkce zeleného odpadu ze zahrady, byli dotázáni, jakým způsobem s tímto odpadem nakládají. **Více než 2/3 oslovených občanů uvedly sezónní svoz jako nejčastější způsob nakládání se zeleným odpadem ze zahrady, 1/3 jej ukládá na vlastní kompost.** Zastoupení jednotlivých způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady znázorňuje **obr. 9**.

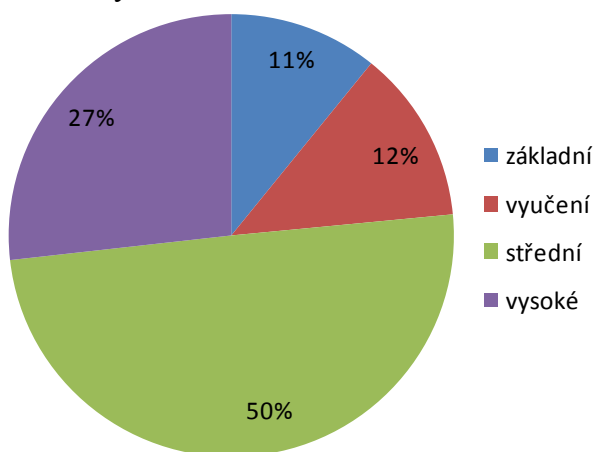
Obr. 9: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady v domácnostech třídících občanů

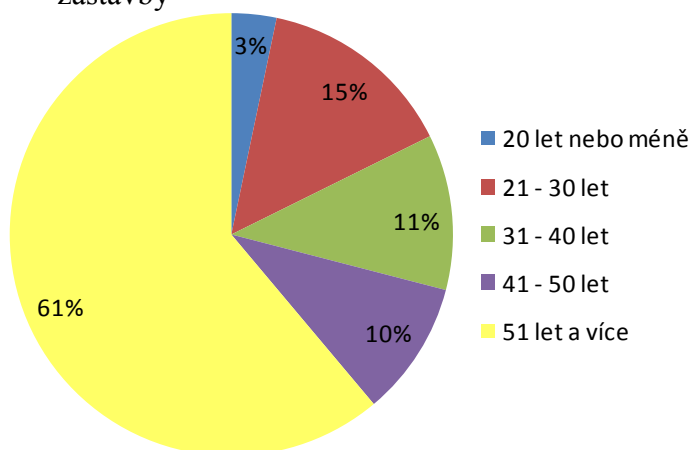
Domácnosti v lokalitě „sídlíšní zástavba“

V sídlíšní zástavbě bylo úspěšně osloveno **407 respondentů**, z čehož 68 % tvořily ženy a 32 % muži, přičemž **97 % všech dotázaných občanů** (tj. 396) **se hlásí k třídění odpadu**. Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených, třídících občanů ze sídlíšní zástavby znázorňují obrázky **10a** a **10b** níže.

Obr. 10a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi třídícími občany sídlíšní zástavby

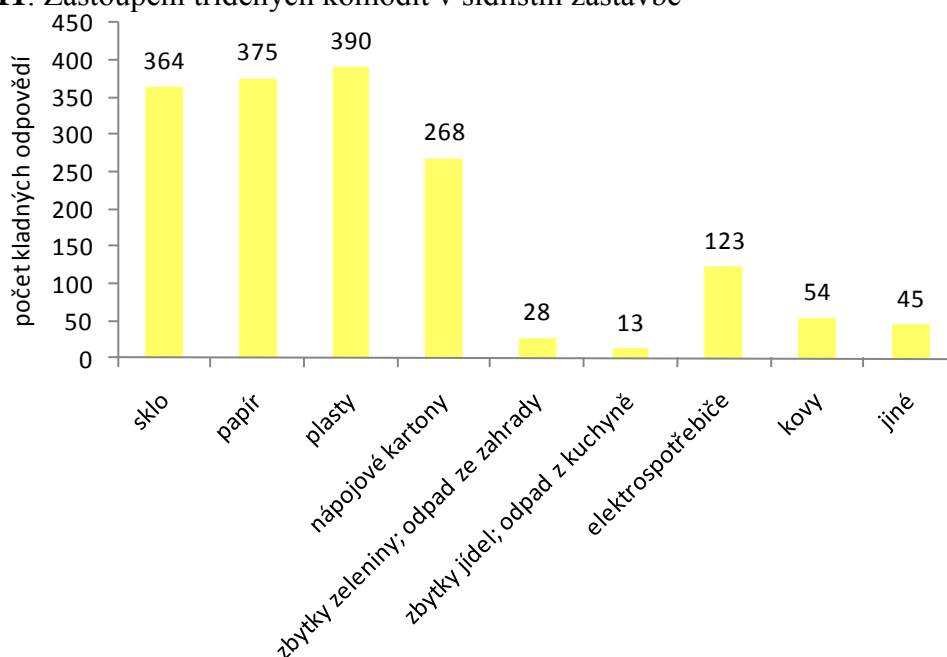
Obr. 10b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi třídícími občany sídlíšní zástavby

Všechny následující informace se týkají především třídící skupiny občanů tohoto typu zástavby.

Poměrné zastoupení jednotlivých tříděných komodit znázorňuje **obr. 11**. Z odpovědí vyplývá, že obyvatelé sídlíšní zástavby **nejvíce třídí plasty, papír a sklo** (kladně zodpovědělo 99 – 92 % třídících občanů). Dalšími poměrně hojně zastoupenými skupinami tříděných komodit jsou nápojové kartony (68 %) a elektroodpad (31 %).

Obr. 11: Zastoupení tříděných komodit v sídlíšní zástavbě

Jako **motivaci k třídění** uvedlo nejvíce úspěšně oslovených, třídících občanů, že touto činností chtějí **přispět k ochraně životního prostředí** (297 odpovědí), nižší frekvence vynášení směsného komunálního odpadu (42 odpovědí), a z kategorie „jiný důvod“ odpovědi využívání poskytnutých kontejnerů (31 odpovědí), vlastní uvědomělost (30 odpovědí) a výchova ke třídění odpadu v rodině (20 odpovědí).

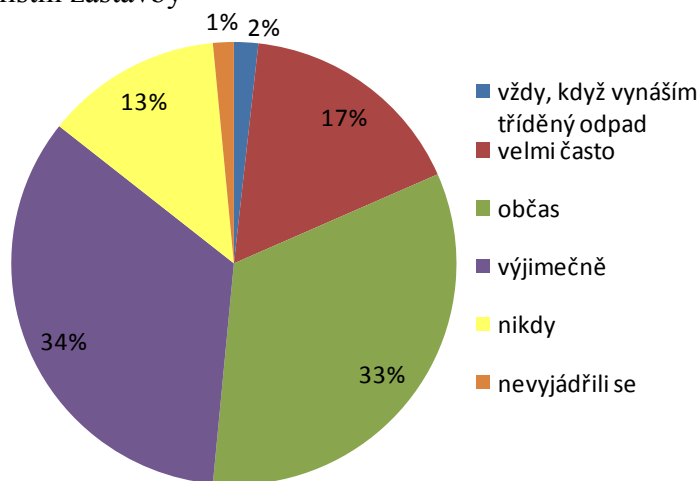
Spokojenost se současným systémem třídění odpadu vyjádřilo **82 % třídících občanů**. Mezi nejčastější důvody nespokojenosti občanů s tímto systémem patří málo tříděných druhů odpadu, nízký počet nádob na tříděný odpad a přeplněnost kontejnerů na tříděný odpad.

Téměř **71 % občanů** (287 jedinců) v dotazníku uvedlo, že **vědí, co se dále děje s komoditami po jejich uložení do nádob na tříděný odpad**, přičemž **pouze 63 %** (256 jedinců) **tuto znalost potvrdilo** (tzn. odpad se vozí na dotřídňovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování). Ostatní se domnívali, že vytríděné komodity končí na skládce či ve spalovně komunálního odpadu.

Více než **97 % oslovených občanů vyjádřilo spokojenost se vzdáleností kontejnerů na tříděný odpad od jejich bydliště**.

Na otázku týkající se četnosti přeplněnosti nádob na tříděný odpad převažovaly téměř vyrovnaně odpovědi „občas“ (33 %) a „výjimečně“ (34 %). Četnost jednotlivých typů odpovědí je znázorněna na **obr. 12**.

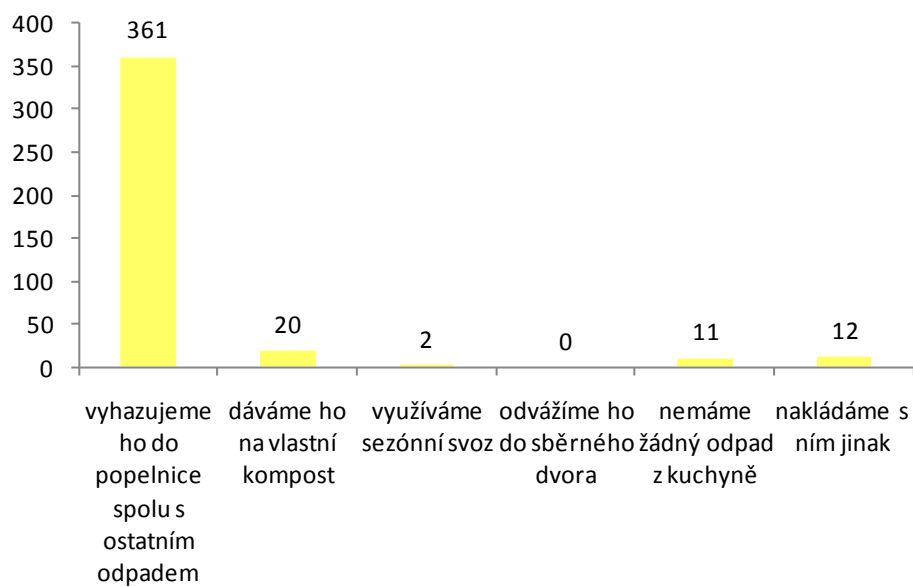
Obr. 12: Četnost přeplněnosti nádob na tříděný odpad dle názoru dotázaných obyvatel sídlištní zástavby

Využívané způsoby nakládání se zeleným kuchyňským odpadem vyjadřuje **obr. 13**. Respondenti uvedli, že **nejčastěji vyhazují zelený kuchyňský odpad spolu s ostatním, směsným komunálním odpadem** (361 odpovědí). Tato situace je zapříčiněna tím, že obyvatelům sídlištní zástavby nebyla ze strany města Olomouce prozatím nabídnuta žádná možnost, jak jinak s tímto druhem odpadu nakládat, tzn. není zde zaveden žádný ze způsobů svozu biologicky rozložitelného odpadu a nefunguje ani komunitní kompostování.

Četnost ostatních způsobů nakládání s tímto druhem odpadu byla zanedbatelná.

Obr. 13: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným kuchyňským odpadem v domácnostech sídlištní zástavby

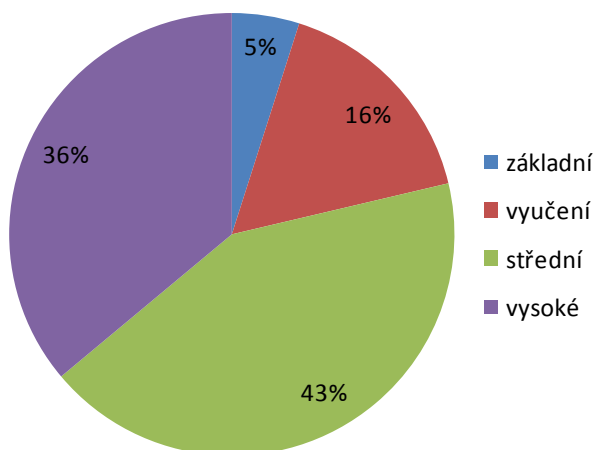

Otázka týkající se nakládání se zeleným odpadem ze zahrady nebyla pro tento typ zástavby adekvátní, a tudíž byla vypuštěna.

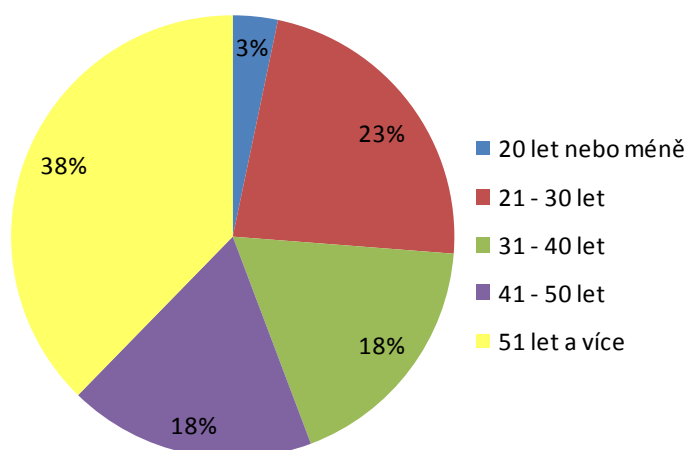
Domácnosti v lokalitě „zástavba v centru města“

V zástavbě v centru města bylo úspěšně osloveno **115 respondentů**, z čehož 60 % tvořily ženy a 40 % muži, přičemž **53 % všech dotázaných občanů** (tj. 61) **se hlásí k třídění odpadu**. Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených, třídících občanů ze zástavby v centru města znázorňují obrázky **14a** a **14b** níže.

Obr. 14a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi třídícími občany zástavby v centru města

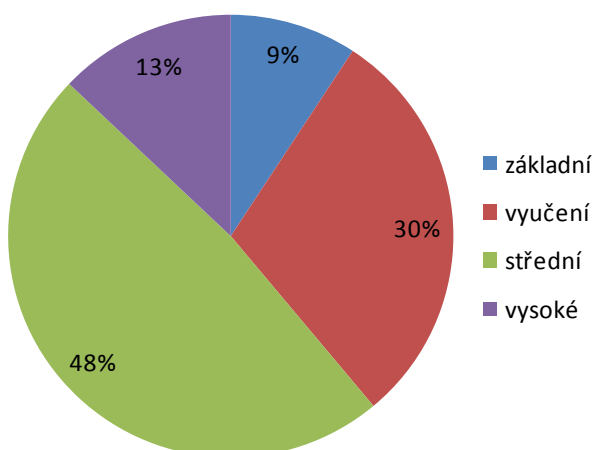

Obr. 14b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi třídícími občany zástavby v centru města

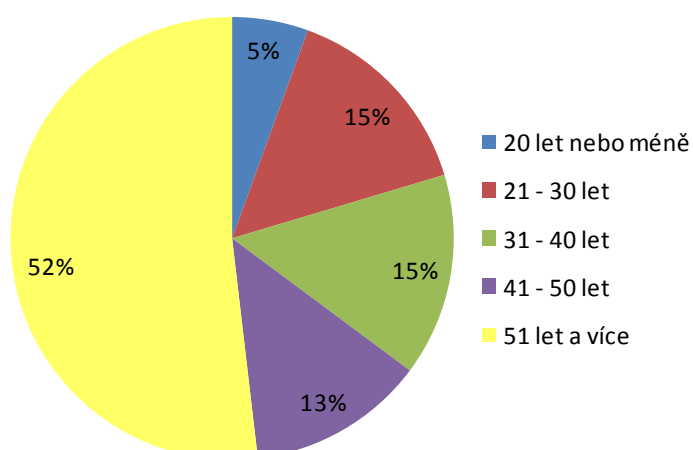

Vzhledem k vysokému zastoupení netřídících občanů (47 %) v této lokalitě, uvádíme také charakteristiky této skupiny na obrázcích **15a** a **15b**. Z uvedených grafů 14a – 15b vyplývá, že mezi třídícími občany se vyskytuje více mladších a vysokoškolsky vzdělaných jedinců.

Obr. 15a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi netřídícími občany zástavby v centru města

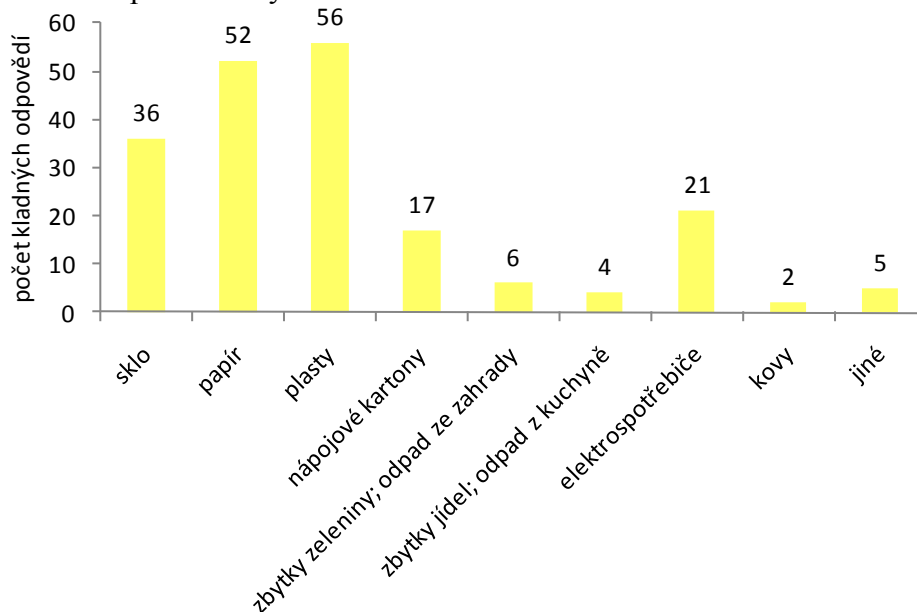
Obr. 15b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi netřídícími občany zástavby v centru města

Všechny následující informace se týkají především třídící skupiny občanů tohoto typu zástavby.

Poměrné zastoupení jednotlivých tříděných komodit znázorňuje **obr. 16**. Z odpovědí vyplývá, že obyvatelé zástavby v centru města nejvíce třídí **plasty a papír** (kladně zodpovědělo cca 92 % třídících občanů). Dalšími zastoupenými skupinami tříděných komodit je sklo, nápojové kartony a elektroodpad.

Obr. 16: Zastoupení tříděných komodit v zástavbě v centru města

Jako **motivaci k třídění** uvedlo nejvíce úspěšně oslovených, třídících občanů, že touto činností chtějí **příspěk k ochraně životního prostředí** (47 odpovědí) a nižší frekvence vynášení směsného komunálního odpadu (10 odpovědí).

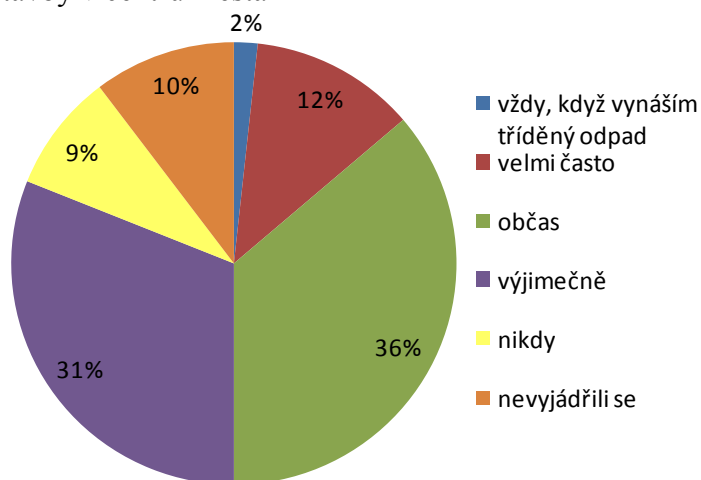
Spokojenost se současným systémem třídění odpadu vyjádřilo **62 % třídících občanů**. Mezi nejčastější důvody nespokojenosti občanů s tímto systémem patří velká vzdálenost k nádobám na tříděný odpad (54 odpovědí), nízký počet stanovišť na tříděný odpad, málo tříděných druhů odpadu a nízký počet nádob na tříděný odpad. V centru města je obecně problém s absencí nádob na tříděný odpad, což je dáno především charakterem historické zástavby.

Téměř **64 % občanů** (73 jedinců) v dotazníku uvedlo, že **vědí, co se dále děje s komoditami po jejich uložení do nádob na tříděný odpad**, přičemž **58 %** (67 jedinců) **tuto znalost potvrdilo** (tzn. odpad se vozí na dotřídovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování). Ostatní se domnívali, že vytríděné komodity končí na skládce či ve spalovně komunálního odpadu.

Více než **64 % oslovených občanů vyjádřilo nespokojenost se vzdáleností kontejnerů na tříděný odpad od jejich bydliště**.

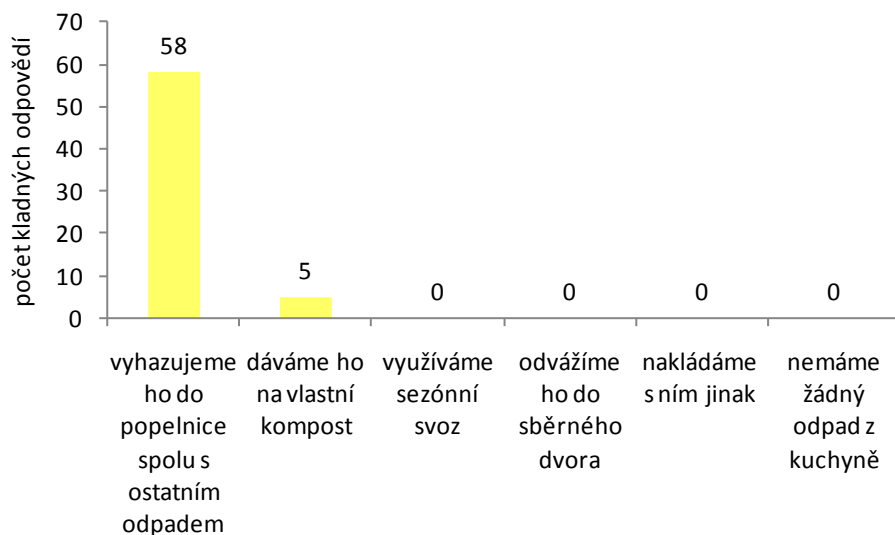
Na otázku týkající se četnosti přeplněnosti nádob na tříděný odpad převažovaly téměř vyrovnaně odpovědi „občas“ (36 %) a výjimečně (31 %). Četnost jednotlivých typů odpovědí je znázorněna na **obr. 17**.

Obr. 17: Četnost přeplněnosti nádob na tříděný odpad dle názoru dotázaných obyvatel zástavby v centru města

Využívané způsoby nakládání se zeleným kuchyňským odpadem vyjadřuje **obr. 18**. Jak je z grafu na první pohled patrné, **zelený kuchyňský odpad končí ve většině případů ve směsné, komunálním odpadu** (58 odpovědí). Tato situace je zapříčiněna tím, že obyvatelům zástavby v centru města nebyla ze strany města Olomouce prozatím nabídnuta žádná možnost, jak jinak s tímto druhem odpadu nakládat, tzn. není zde zaveden žádný ze způsobů svozu biologicky rozložitelného odpadu a nefunguje ani komunitní kompostování. Do budoucna nelze ani předpokládat, že by to z důvodů omezeného prostoru bylo vůbec možné.

Obr. 18: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným kuchyňským odpadem v domácnostech zástavby v centru města

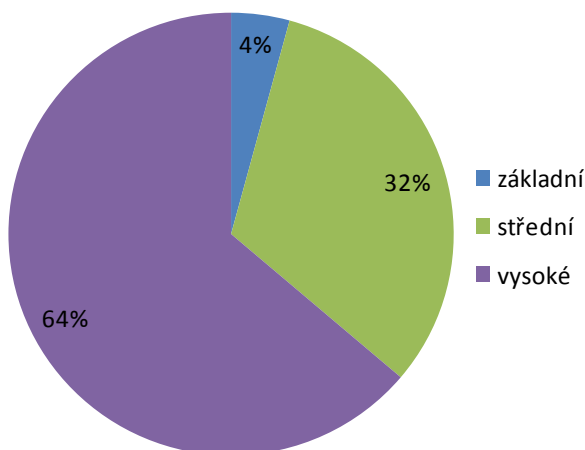

Otázka týkající se nakládání se zeleným odpadem ze zahrady nebyla pro tento typ zástavby adekvátní, a tudíž byla vypuštěna.

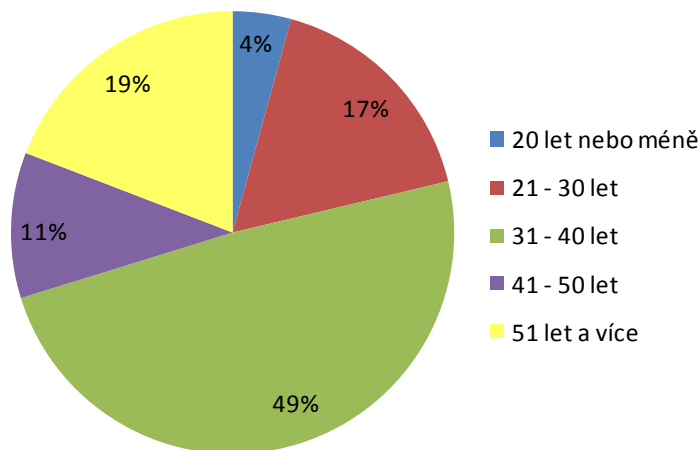
Domácnosti v lokalitě „vilková zástavba“

Ve vilkové zástavbě bylo úspěšně osloveno **49 respondentů**, z čehož 57 % tvořily ženy a 43 % muži, přičemž **97 % všech dotázaných občanů** (tj. 47) **se hlásí k třídění odpadu**. Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených, třídících občanů z vilkové zástavby znázorňují obrázky **19a** a **19b** níže.

Obr. 19a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi třídícími občany vilkové zástavby

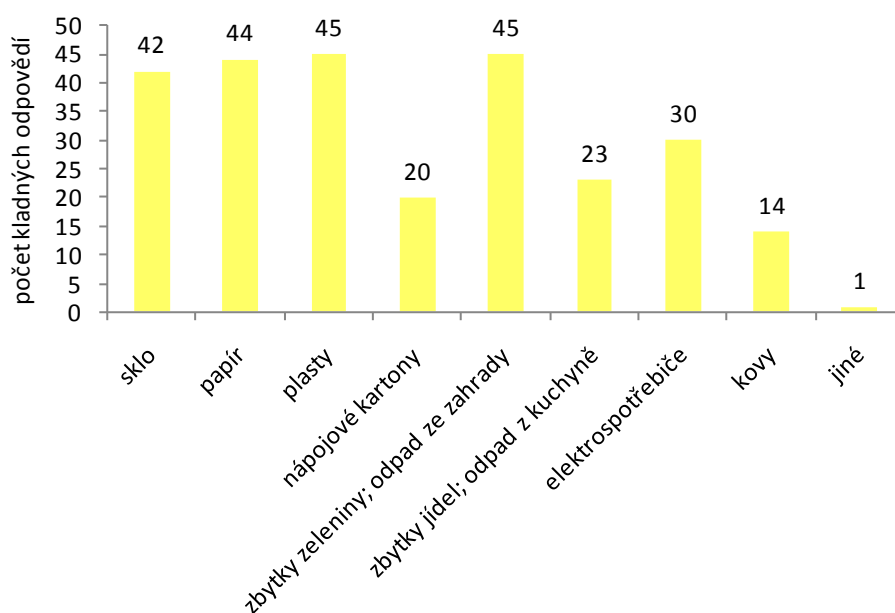
Obr. 19b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi třídícími občany vilkové zástavby

Všechny následující informace se týkají především třídící skupiny občanů tohoto typu zástavby.

Poměrné zastoupení jednotlivých tříděných komodit znázorňuje **obr. 20**. Z odpovědí vyplývá, že obyvatelé vilkové zástavby **nejvíce třídí plasty a biologicky rozložitelný odpad** z kuchyně i zahrady (obojí po 45 kladných odpovědích). Dalšími poměrně vyrovnanými skupinami tříděných komodit jsou sklo a papír.

Obr. 20: Zastoupení tříděných komodit ve vilkové zástavbě

Jako **motivaci k třídění** uvedlo nejvíce úspěšně oslovených, třídících občanů, že touto činností chtějí **příspěť k ochraně životního prostředí** (40 odpovědí), dalšími uváděnými odpověďmi byla vlastní uvědomělost o tom, že třídít je správné, výchova k třídění v rodině a nižší frekvence vynášení smíšeného komunálního odpadu.

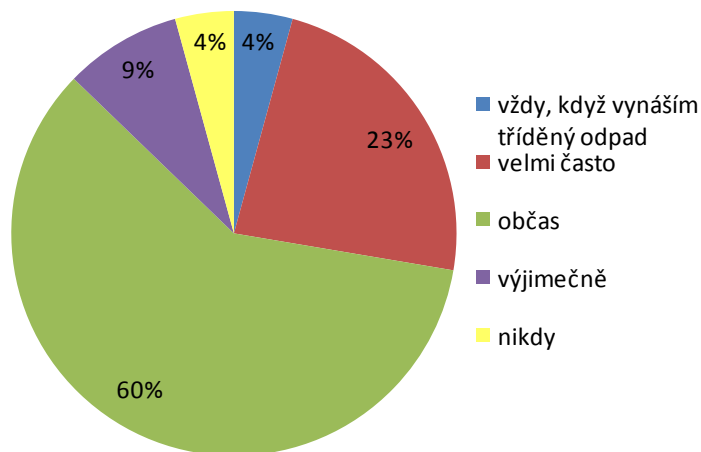
Spokojenost se současným systémem třídění odpadu vyjádřilo **78 % třídících občanů**. Mezi nejčastější důvody nespokojenosti občanů s tímto systémem patří nízká frekvence svozu tříděného odpadu, nízký počet nádob na tříděný odpad a přeplněnost kontejnerů na tříděný odpad.

Téměř **61 % občanů** (30 jedinců) v dotazníku uvedlo, že **vědí, co se dále děje s komoditami po jejich uložení do nádob na tříděný odpad**, přičemž **pouze 51 %** (24 jedinců) **tuto znalost potvrdilo** (tzn. odpad se vozí na dotřídňovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování). Ostatní se domnívali, že vytríděné komodity končí na skládce či ve spalovně komunálního odpadu.

Více než **90 % oslovených občanů vyjádřilo spokojenost se vzdáleností kontejnerů na tříděný odpad od jejich bydliště**.

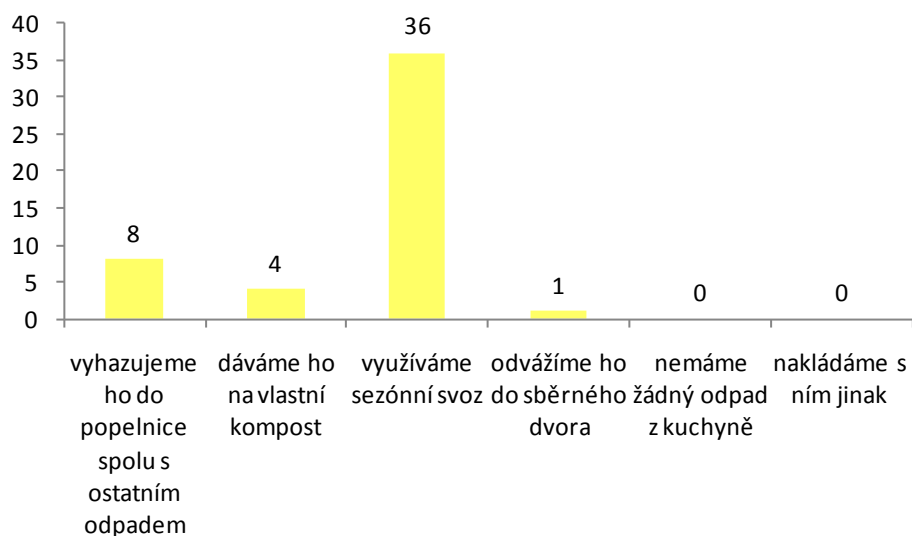
Na otázku týkající se četnosti přeplněnosti nádob na tříděný odpad převažovaly odpovědi „občas“ (60 %) a často (23 %). Četnost jednotlivých typů odpovědí je znázorněna na **obr. 21**.

Obr. 21: Četnost přeplněnosti nádob na tříděný odpad dle názoru dotázaných obyvatel vilkové zástavby

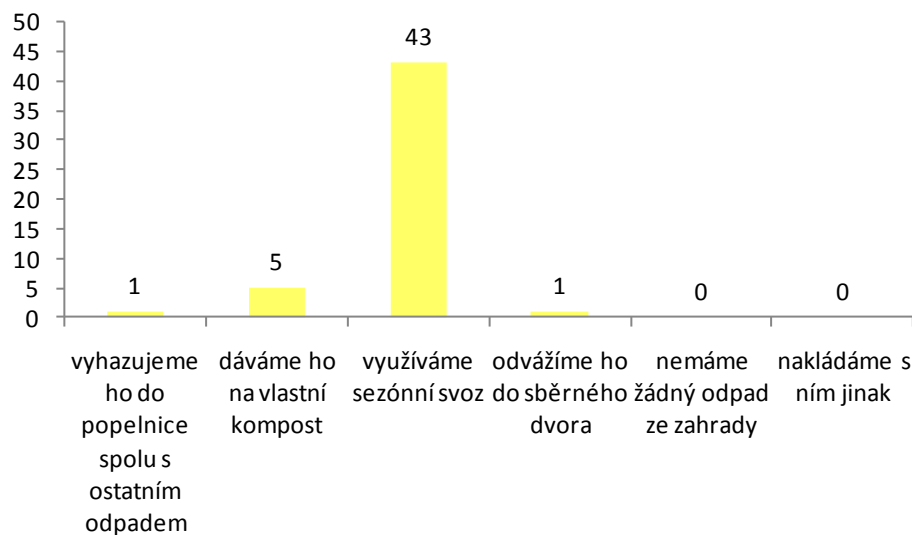
Využívané způsoby nakládání se zeleným kuchyňským odpadem vyjadřuje **obr. 22**. Respondenti uvedli, že **nejčastěji využívají sezónní svoz** (36 odpovědí), který v této oblasti probíhá v jarních, letních a podzimních měsících prostřednictvím speciálních popelnic, které byly do každé domácnosti dodány Magistrátem města Olomouce. Druhým nejčastějším způsobem nakládání se zeleným kuchyňským odpadem je jeho odkládání spolu se smíšeným komunálním odpadem (8 odpovědí).

Obr. 22: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným kuchyňským odpadem v domácnostech vilkové zástavby

U zeleného odpadu ze zahrady nastala dle výsledku dotazníkového šetření obdobná situace jako u zeleného odpadu z kuchyně, **nejvyužívanějším způsobem nakládání s tímto odpadem je sezónní svoz** (43 odpovědí), druhé místo zaujímá kompostování (5 odpovědí). Zastoupení jednotlivých způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady znázorňuje **obr. 23**.

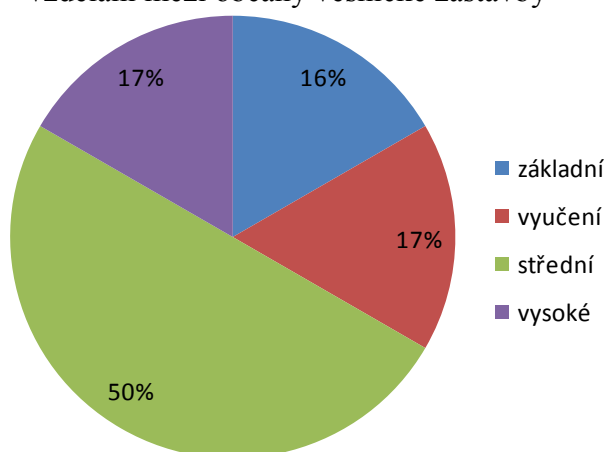
Obr. 23: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady v domácnostech vilkové zástavby

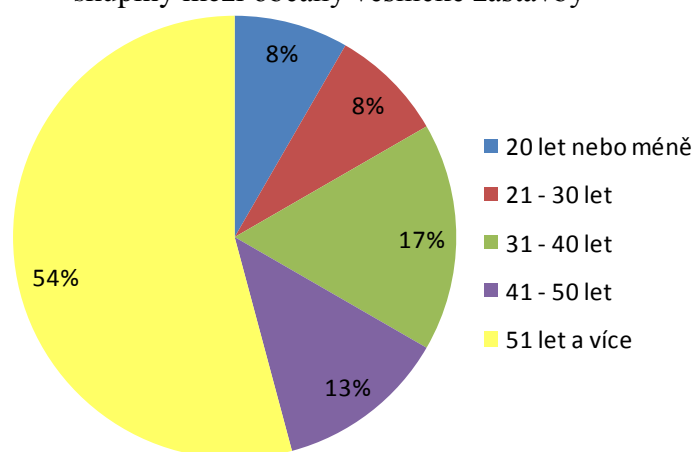
Domácnosti v lokalitě „vesnická zástavba“

Ve vesnické zástavbě bylo úspěšně osloveno **48 respondentů**, z čehož 48 % tvořily ženy a 52 % muži. **Všichni dotázaní občané se hlásí k třídění odpadu.** Další základní charakteristiky (nejvyšší dosažené vzdělání a věková kategorie) oslovených občanů z vesnické zástavby znázorňují obrázky **24a** a **24b** níže.

Obr. 24a: Poměrné zastoupení stupně vzdělání mezi občany vesnické zástavby

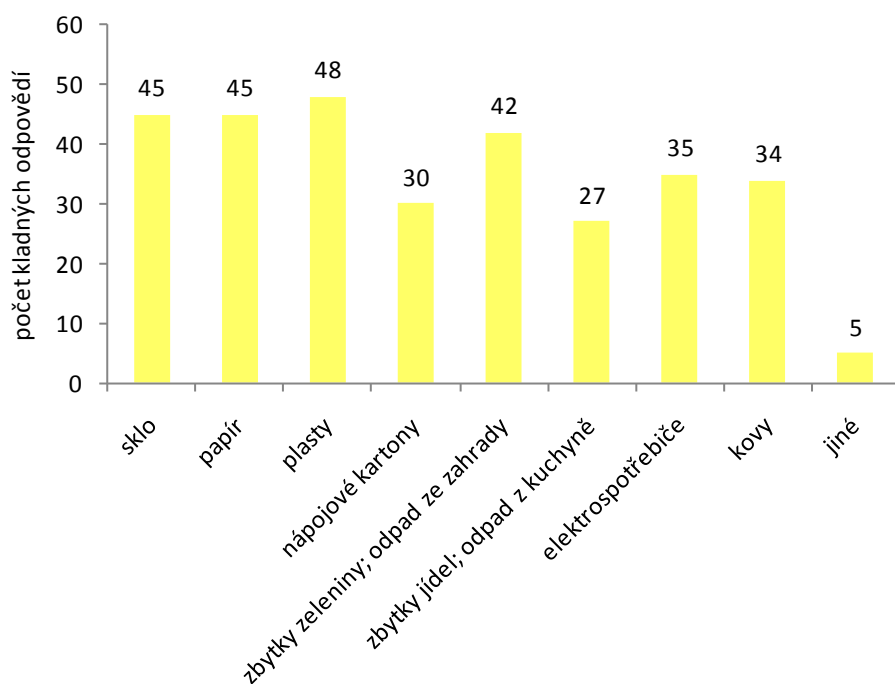

Obr. 24b: Poměrné zastoupení věkových skupiny mezi občany vesnické zástavby

Poměrné zastoupení jednotlivých tříděných komodit znázorňuje **obr. 25**. Všichni oslovení občané uvedli, že třídí **plasty**, o něco méně z nich třídí **sklo, papír a zelený odpad** jak z domácnosti, tak ze zahrady. Druhou poměrně vyrovnanou skupinou tříděných komodit je elektroodpad, kovy a nápojové kartony. Více než 50 % občanů třídí také zbytky jídel a odpad z kuchyně. Nejméně zastoupenou komoditou byly „jiné“ odpady, mezi které občané uvedli stavební suť a baterie.

Obr. 25: Zastoupení tříděných komodit ve vesnické zástavbě

Jako **motivaci k třídění** uvedlo nejvíce úspěšně oslovených, třídících občanů, že touto činností chtějí **přispět k ochraně životního prostředí** (40 odpovědí), druhou nejčastěji uváděnou odpovědí byla nižší frekvence vynášení směsného komunálního odpadu (15 odpovědí).

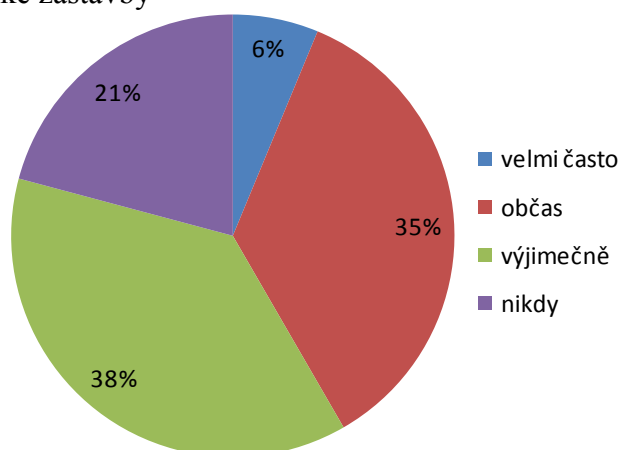
Spokojenost se současným systémem třídění odpadu vyjádřilo **81 % třídících občanů**. Mezi nejčastější důvody nespokojenosti občanů s tímto systémem patří málo druhů tříděných odpadů a nízká frekvence svozu tříděného odpadu.

Téměř **58 % občanů** v dotazníku uvedlo, že **vědí, co se dále děje s komoditami po jejich uložení do nádob na tříděný odpad**, přičemž **všichni skutečně tuto znalost potvrdili** (tzn. odpad se vozí na dotřídňovací linky a odtud – v ideálním případě – dále ke zpracování).

Více než **93 % oslovených občanů vyjádřilo spokojenost vzdáleností kontejnerů na tříděný odpad od jejich bydliště**.

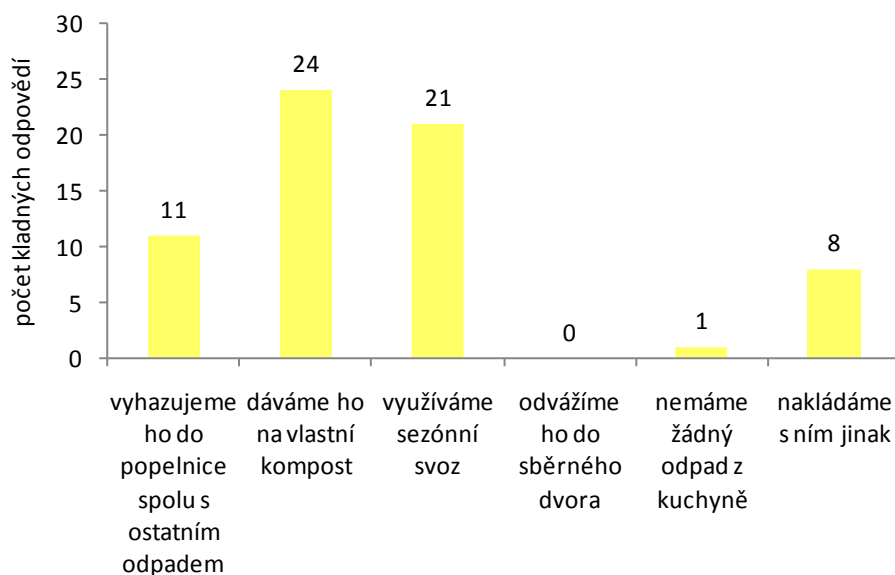
Na otázku týkající se četnosti přeplněnosti nádob na tříděný odpad převažovaly odpovědi „občas“ (35 %) a výjimečně (38 %). Četnost jednotlivých typů odpovědí je znázorněna na **obr. 26**.

Obr. 26: Četnost přeplněnosti nádob na tříděný odpad dle názoru dotázaných obyvatel vesnické zástavby

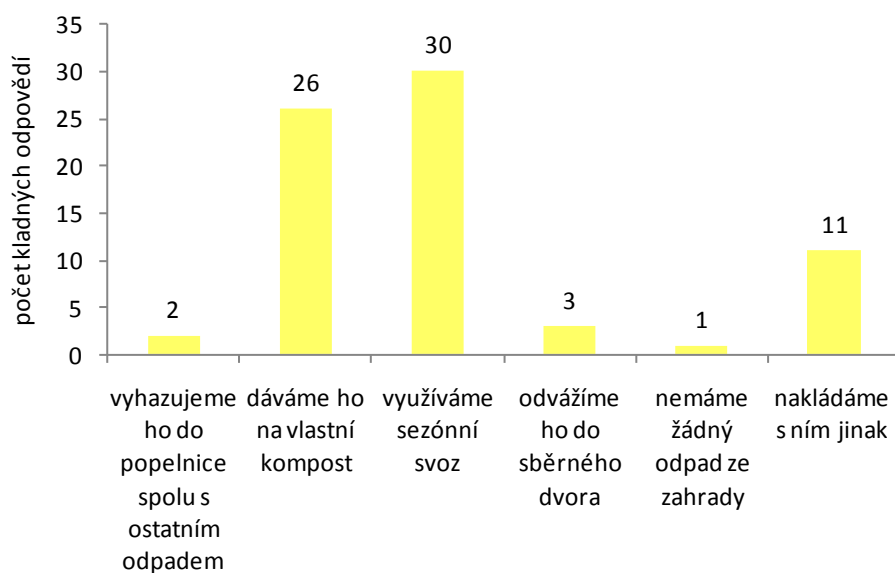
Využívané způsoby nakládání se zeleným kuchyňským odpadem vyjadřuje **obr. 27**. Respondenti uvedli, že **zelený kuchyňský odpad nejčastěji ukládají na vlastní kompost** (24 odpovědí). Dominance tohoto způsobu nakládání se zeleným kuchyňským odpadem je zapříčiněna typem zástavby (rodinné domy se zahradou), ve které mají obyvatelé možnost kompostovat a kompostování je pro ně velmi snadno dostupné mj. proto, že do této lokality byly v roce 2009, do domácností, které si o to požádaly, Magistrátem města Olomouce zdarma dodány nádoby na separaci bioodpadu nebo kompostéry. Druhým nejčastěji využívaným způsobem nakládání se zeleným kuchyňským odpadem byl sezónní svoz odpadu (21 odpovědí) za pomoci velkých kontejnerů, organizovaný taktéž Magistrátem města Olomouce ve spolupráci s Technickými službami města Olomouce do roku 2009. Systém velkoobjemových kontejnerů se podle informací TS a magistrátu neosvědčil a byl v roce 2010 nahrazen dodáním nádob nebo kompostérů do všech domácností.

Obr. 27: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným kuchyňským odpadem v domácnostech vesnické zástavby

U zeleného odpadu ze zahrady nastala dle výsledku dotazníkového šetření obdobná situace jako u zeleného odpadu z kuchyně, pouze s tím rozdílem, že **nejvyužívanějším způsobem nakládání s tímto odpadem je sezónní svoz** (30 odpovědí), druhé místo zaujímá kompostování (26 odpovědí). Zastoupení jednotlivých způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady znázorňuje obr. 28.

Obr. 28: Zastoupení způsobů nakládání se zeleným odpadem ze zahrady v domácnostech vesnické zástavby

Závěrečné shrnutí

Následující tabulka 2 obsahuje shrnutí nejzajímavějších a nejdůležitějších výsledků, které byly v rámci dotazníkového šetření zjištěny. Nejvíce alarmující výsledky jsou označeny červenou barvou. Jedná se především o upozornění na rezervy v % třídících domácností a spokojenosti oslovených respondentů s problematikou logistiky nakládání s odpady v olomoucké aglomeraci a tyto výsledky mohou blíže určit, na které oblasti města se bude nutné dále zaměřit jak ve zlepšení způsobu separace a svozu odpadu, tak v práci s obyvateli.

Nicméně výsledky průzkumu budou také ještě porovnány s výsledky 24 měsíců analýz struktury směsného komunálního odpadu, kde se projevují (zatím v porovnání za prvních 12 měsíců analýz, které byly zpracovány pro závěrečnou zprávu projektu za rok 2009 a do některých dílčích publikací. Zde se projevuje výrazný nesoulad mezi tvrzeními respondentů o separaci a zjištěnou strukturou směsného komunálního odpadu, který obsahuje relativně vysoké podíly dále vytříditelných komodit. Zejména v oblastech vilkové a vesnické zástavby, kde již byl zahájen separovaný sběr kompostovatelného odpadu, přetrvává ve směsném odpadu vysoký podíl této komodity.

Tab. 2: Shrnutí nejzajímavějších charakteristik a porovnání jednotlivých lokalit

	zkoumaná lokalita			
	sídlištní zástavba	zástavba v centru města	vilková zástavba	vesnická zástavba
zkoumaná charakteristika				
počet domácností	654	400	70	65
% úspěšně oslovených domácností/ respondentů	61 %	29 %	67 %	74 %
% třídících domácností	97 %	53 %	97 %	100 %
3 nejčastěji tříděné komodity	plast papír sklo	plast papír sklo	plast bioodpad papír	plast papír sklo
spokojenost se současným systémem nakládání s odpady	82 %	62 %	78 %	81 %
spokojenost se vzdáleností nádob na separovaný odpad od bydliště občanů	97 %	36 %	90 %	93 %
nejčastější způsob nakládání se zeleným odpadem z kuchyně	vyhazují spolu s SKO	vyhazují spolu s SKO	sezónní svoz	ukládání na vlastní kompost